

DESIGN OF INFORMATION BASED ON LOGISTIC SYSTEM

PLAMEN DIYANKOV | YOANNA TSONEVA

ASSISTANS OF ENGINEERING FACULTY,
DEPARTMENT ENGINEERING LOGISTIC
AT KONSTANTIN PRES LAVSKY –
UNIVERSITY OF SHUMENSTUDENT
OF SPECIALTY ENGINEERING LOGISTIC
AT KONSTANTIN PRES LAVSKY –
UNIVERSITY OF SHUMEN

BULGARIA | BULGARIA

PLAMEN_DQN KOV@ABV.BG

ABSTRACT: INFORMATION BASE AS PART OF THE INFORMATION FLOW IS A SET OF DATA FOR A RELATIVELY-CONSTANT CHARACTERISTICS OF THE COMPONENTS AND PROCESSES NECESSARY FOR THE OPERATION AND MANAGEMENT OF THE LOGISTICS SYSTEM.**KEYWORDS:** DATABASE, CODE, CIPHER, RECORDING.**Същност и съдържание на информационната база**

Съдържанието на информационната база може да се разгледа въз основа на групиране на данните по три основни икономически елементи на всяка логистична система, като включва три характеристики – основни, режимни (експлоатационни), критерии за ефективно използване:

- Дълготрайни активи – сгради, технически средства, машини, комуникации и комуникационна инфраструктура и т.н.;
- Краткотрайни активи – апаратура, резервни части, материали и консумативи, готови изделия, които са в склада на предприятието, инструменти, уреди и т.н.;
- Персонал (кадрови ресурси и на организацията);
- Комплексни показатели – включват данни за процесите на функционирането на организацията.

Задачите, които информационната база на логистична система изпълнява, са:

1. Осигурява се еднократен запис на данните за всеки отделен информационен елемент;
2. Създава се обща база данни за логистична система;
3. Извършва се унификация на процедурите по обработка на данните;
4. Непрекъснатост в актуализация и използването на данните;
5. Осигуряване на гъвкавост и възможност за по-нататъшно развитие.

Процес на проектиране на информационната база на логистична система

Процесът на проектиране на информационната база включва няколко етапа със съответните дейности в тях:

А) Проучване на справочния материал за информационната база:

- Определяне на обектите и целите на класификацията;
- Определяне на границите на класифицираното множество обекти;
- Обобщаване на обектите и класификацията с отчитане на тяхната динамика;

- Определяне на действителните връзки между обектите на класификация;
- Определяне на алгоритмите на управленските задачи, за които ще се използва част от информационната база;
- Определяне на понятията за наименования на обектите

Б) Анализ на справочния материал за съответна част от информационната база:

- Анализ на достъпната част на обектите;
- Ограничаване и обобщаване на понятията;
- Определяне на признаците за делене на обектите;
- Определяне на основата на делене;
- Определяне на съществените признаци.

В) Определяне системата на кодиране и реквизитите на класификационната таблица:

- Избор на типа на класификация;
- Последователна или паралелна;
- Делене на множеството понятия;
- Избор на кода (системата за кодиране).

Кодиране при изграждане на ИБ

Създаването на информационна база изисква данните, които се включват в нея да са подредени по определен начин, който да отразява специфични признаци на реални обекти в логистична система. Всеки реален обект трябва да се идентифицира еднозначно в информационната база. За да се изпълни това се използва процесът на кодиране – което представлява използването на формализиран начин за обозначаване признаците на естествените обекти.

Код (или система за кодиране) се нарича съвкупност от правила за символично формализирано представяне на признаците на информационните единици в информационната база. Част от данните за реалните обекти се кодират, при което всеки обект получава шифър.

Шифърът е конкретното значение на кода за отделен реален обект. Той съдържа данни за основните признаци на информационния елемент.

Записът съдържа всички останали данни за информационния елемент. Един запис съдържа и шифър-етикет, който се записва на първо място и е идентификатор (име, етикет) на записа.

Съвкупност от записи съставя информационния масив. Всеки отделен вид информационен масив се отнася до еднородна съвкупност от реални елементи на логистична система.

Основни свойства на кода са:

1. Информативност – определя се от броя на признаците (характеристиките), които включва в себе си;
2. Дължина – броя разряди, които се използват. Свързан е с размера на мястото (броя на разрядите), където ще бъде записан;

3. Стареене – интервала от време, в който той може да се използва без да се променят правилата;
4. Възможност за актуализация – доколко отделните шифри могат да се променят;
5. Удобство при ползването – формалният език, който се използва да се използва да е удобен, обикновено се използват само арабски цифри.

Цели при кодирането:

1. Лесно преминаване от естествен към изкуствен език;
2. Формализираният език да е удобен за обработка на информацията – свързано е със символите, които се използват;
3. Икономисване на място за записване на информацията;
4. Да се допълни информация на основното съобщение – като се отразяват признаците на обектите;
5. Да се разкрива разликата между отделните реални обекти.

Видове кодове:

I Според начина на съставяне:

- таблични;
- алгоритмични, които предимно се използват в логистичните системи.

II. Според възможностите за развитие:

- затворени, в които броят на шифрите е определен и нови не се появяват;
- отворени, в които могат да се добавят нови шифри с появата на нови реални обекти.

III. Според обхвата на използване:

- системи – за цялата логистична система (препоръчват се);
- подсистемни – за част от логистична система.

IV. Според структурата (тяхното изграждане):

1. Пореден код (порядков) – всеки следващ реален обект получава следващ пореден шифър от естествения ред числата. Положителна страна е, че много просто се съставя и е икономичен, разрядите са малко, при подходящо избрана разрядност трудно старее. Отрицателна страна е, че не съдържа признаци, които да отличават обектите.

2. Сериен код – предвижда класификация по избран признак на кодираните елементи:

- 001 – 200 -черни метали;
- 201 – 300 - цветни метали;
- 310 – 500 – пластмаси;
- 501 – 800 – инертни материали;
- 801 – 999 – сводни шифри;

Положителни страни – дава възможност за посочване на определени основни признаци, икономичен код; Отрицателни страни- отделните серии от шифри имат различно стареене: при остаряване се превръща в пореден код, като се загубва групирането на признаци.

3. Индексен код – за определен признак се използва определен разряд, но за този признак не може да има повече от 10 разновидности. Положителни страни – силно

информативен, защото всеки отделен разряд показва отделен признак, позволява разнообразни обработки в информационно отношение, нагледен. Отрицателни страни – сложна структура, старее неравномерно.

4. Поразряден код – един или повече разряди се използват за определен признак. Положителни страни – може да отразява признаци с техните конкретни значения, силно информативен, често използван, позволява разнообразни обработки, нагледен, неописателен. Отрицателни страни – сложна структура, трудно се коригира, неравномерно остарява.

5. Код с повторение – повтарят се реално съществуващи числени данни, които могат да са с естествен характер (напр. рождена дата).

Комбинирани кодове – включват се в някаква комбинация кодове от 1 до 5.

REFERENCES

1. **Botev, B., 2001:** Voennata logistika na Bulgaria prez 21 vek. Ch. 2. Logistichniyat podhod v upravlението na otbranitelното stopanstvo, VI, Sofia, 2001
2. **Gatorna, Dzh., 1996:** Osnovi na logistikata i distributsiyata, Burgas, 1996
3. **Mirotin, L. B., 2000:** Osnovy logistiki, Moskva, 2000
4. **Chudakov, A. D., 2001:** Logistika, uchebник, Moskva, 2001